

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Herning
Kommune

Natura 2000-handleplan 2010-15

Ovstrup Hede med Røjen Bæk

Natura 2000-område nr. 225

Habitatområde H249

Den 8. december 2012

Kolofon

Titel:

Natura 2000-handleplan, Ovstrup Hede med Røjen Bæk.
Natura 2000-område nr. 225
Habitatområde nr. H 249

Emneord:

Habitatdirektivet, Miljømålsloven, Natura 2000-handleplan, mål for planperioden, indsatsprogram, forvaltningstiltag, forvaltningsindsats, forventet effekt, Natura 2000-planer, Ovstrup Hede med Røjen Bæk

Udarbejdet af:

Herning Kommune
Miljøministeriet, Naturstyrelsen

Sprog:

Dansk

År:

2012

ISBN nummer: 978-87-7279-420-4

Dato:

8. december 2012

Resumé:

Natura 2000-handleplan for Ovstrup Hede med Røjen Bæk-
Handleplanen beskriver hvordan Statens Natura 2000-plan 2010-2015 vil blive realiseret indenfor kommunernes geografiske område. En prioritering af den forventede forvaltningsindsats i planperioden beskrives og der angives mål samt forventet effekt for de enkelte aktiviteter. Der redegøres for forventede metoder og forvaltningstiltag, som kommunerne vil tage i brug for at forbedre naturtilstanden eller fastholde gunstig bevaringsstatus i Natura 2000-området.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Baggrund	4
Sammendrag af den statslige Natura 2000-plan	5
Mål for planperioden.....	7
Forventede metoder og forvaltningstiltag	9
Prioritering af den forventede forvaltningsindsats.....	11
Forventet effekt	12
Bilag 1: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag.....	14
Bilag 2: Fordeling af indsats mellem handleplan-myndigheder og offentlige lodsejere	15
Bilag 3: Kort med kortlagte naturtyper samt potentielle områder for ny habitatnatur	16
Bilag 4: Resumé af offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner.....	17
Bilag 5: Forklaring af Natura 2000-begreber m.m.	18
Bilag 6: Miljøvurdering – jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer	21

Baggrund

Der er udarbejdet statslige Natura 2000-planer for 246 Natura 2000-områder, som kan findes her: [Natura 2000-plan](#).

Denne handleplan er en udmøntning af Natura 2000-plan for område nr. 225: Ovstrup Hede med Røjen Bæk.

Handleplanen er udarbejdet af Herning Kommune og Naturstyrelsen.

Herning Kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land - bortset fra skovbevoksede, fredskovspligtige arealer. Kommune sikrer gennemførelse for sit område inden udgangen af år 2015.

Naturstyrelsen er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer. Naturstyrelsen sikrer gennemførelse af disse dele af handleplanen inden udgangen af år 2021.

Næsten Hele Natura 2000 området er fredet og ejet af Åge V. Jensen's Fonde.

Handleplanen er udarbejdet med hjemmel i miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 932 af 24/9 2009), bekendtgørelse nr. 1117 af 25/11/2011 om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner og bekendtgørelse 1116 af 25/11/2011 om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning.

Det fremgår af lovgivningen:

- at en handleplan skal indeholde:
  - en prioritering af handleplan-myndighedens forventede forvaltningsindsats i planperioden
  - en angivelse af mål og forventet effekt for de enkelte aktiviteter
  - de forventede metoder og forvaltningstiltag, som handleplan-myndigheden vil tage i brug for at forbedre naturtilstanden eller fastholde gunstig bevaringsstatus
- at en handleplan ikke må stride imod retningslinjer fastsat i den statslige Natura 2000-plan.
- at en handleplan skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelse af handleplanen.

Alle myndigheder skal i deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt lægge Natura 2000-planen og -handleplanen til grund.

I handleplanen anvendes en række Natura 2000-begreber m.m., som er defineret nærmere i bilag 5.

Sammendrag af den statslige Natura 2000-plan

Natura 2000-område nr. 225: Ovstrup Hede med Røjen Bæk.

Områdebeskrivelse

Ovstrup Hede er et stort hedeslettelandskab med nåletræsdominerede plantager ind imellem – der er tale om den eneste større hede i det daværende Ringkøbing amt som geologisk set ligger på hedesletten. Heden afgrænses mod nord af et engområde, der gennemskæres af det uregulerede vandløb Røjen Bæk. Mod syd afgrænses området af Sunds Nørreå. Den øvrige del af heden grænser hovedsaglig op til intensivt dyrkede arealer.

Vigtigste naturværdier

Ovstrup Hede har et forholdsvis stort islæt af Klokkelyng og Smalbladet Kæruld, hvilket vidner om, at allaget aldrig har været brudt i store områder. Den tørre hede består af betydelige arealer med hedevegetation domineret af Hedelyng og Revling, hvilket må tilskrives en intensiv hedepleje. På de lavere liggende partier findes blåtop-dominerede plantesamfund samt en del små vandhuller og småøer. Længs Røjen Bæk findes områder med Sphagnum-hængesæk.

Røjen Bæk og de vand-løbsnære omgivelser er vigtige som levested for Odder.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Tilgroning i form af opvækst af træer udgør en trussel på de lysåbne hedenaturtyper. Den store frøkilde fra de omgivende plantager udgør en fortsat trussel, selvom der ryddes opvækst på naturarealerne. De lysåbne våde arealer langs Røjen Bæk er truet af kraftig opvækst af især pil, men også birk.

Uhensigtsmæssig hydrologi som følge af grøftning gør at arealet med hængesæk er begrænset, og på de store hedearealer bliver partier med våd hede drænet.

Næringsstofbelastning med kvælstof fra luften overskrider laveste tålegrænse for alle de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget. Endvidere er den højeste ende af tålegrænseintervallet overskredet for hængesæk. Der er på heden i nogle år store områder angrebet af lyngens bladbille.

Målsætning

De store partier med våd og tør hede er karakteristiske landskabs-elementer i området. For at bevare dette kulturlandskab plejes naturtyperne og sikres en god-høj naturtilstand. Arealet med våd hede søges udvidet hvor det er muligt.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift Fx indførsel eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)			X	
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder				X

Indsatsen i denne plan vil helt overvejende dreje sig om, at sikre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift i form af en for hedenaturtyperne hensigtsmæssig pleje.

For naturtypen hængesæk vil det dreje sig om at sikre/forbedre hydrologien.

Området indeholder et potentiale for udvidelse af arealet med våd hede ved lukning af dræn og grøfter.

Mål for planperioden

(Natura 2000-planens indsatsprogram)

Natura 2000-planens indsatsprogram er bindende retningslinjer for handleplanen i første planperiode, og anvendes derfor som handleplanens mål. Dette indsatsprogram skal være gennemført med udgangen af år 2015, dog år 2021 for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer. Indsatsprogrammet vedrører alene naturtyper og arter, som er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, jf. bilag 1.

Indsatsprogrammet er på side 15 i [Natura 2000-planen](http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/7CDC9BF4-F77E-48C9-A082-E3F200AF6AD2/0/225Plan.pdf).
(<http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/7CDC9BF4-F77E-48C9-A082-E3F200AF6AD2/0/225Plan.pdf>)

Her er et sammendrag af Natura 2000 planens indsatsprogram:

Naturtyper:

Areal og tilstand af udpegede naturtyper må ikke gå tilbage eller forringes.

- Reduktion af kvælstof-deposition fra luften på områdets habitatnaturtyper sker ved administration af husdyrgodkendelsesloven. Den øvrige tilførsel af næringsstoffer til naturtyperne reduceres, herunder fra dræntilløb og fodring. For søer og vandløb reguleres tilførslen af næringsstoffer via vandplanen.
- Der sikres den for naturtyperne mest hensigtsmæssige hydrologi på den våde hede og hængesæk.
- De terrestriske naturtyper sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje, og vandløb med vandplanter sikres gode fysiske forhold samt kontinuitet. Denne indsats sikres via vandplanlægningen.
- Små og fragmenterede habitatnaturtyper og levesteder for arter, som ikke kan opretholdes ved drift af det nuværende areal alene, sikres ved arealudvidelse, sammenkædning af arealer, pleje af nabo-arealer og/eller etablering af spredningskorridorer.
- Arealet med våd hede udvides hvor det er muligt.
- Naturtyper og levesteder, som ikke er beskyttet af natur- og miljølovgivningen skal sikres.
- Konstaterede forekomster af habitatnaturtyper, der ikke er omfattet af lovgivningen, skal sikres mod ødelæggelse.

Arter

Areal og tilstand af levesteder for udpegede arter må ikke gå tilbage eller forringes

- Der sikres velegnede levesteder for odder og bæklampret.
- Invasive arter bekæmpes og deres spredning forebygges.

Indsatser som forventes gennemført via anden planlægning end handleplanen:

- **Husdyrgodkendelsesloven:** Reduktion af kvælstof-deposition fra luften på områdets habitatnaturtyper sker ved administration af husdyrgodkendelsesloven, der med ændringen af 10. februar 2011 har fastlagt et særligt beskyttelsesniveau af hensyn til bevaringsmålsætningen i Natura 2000-planlægningen.
- **Vandplanen:** Den øvrige tilførsel af næringsstoffer til naturtyperne reduceres, herunder fra dræntilløb og fodring. For søer og vandløb reguleres tilførslen af næringsstoffer via vandplanen. Via vandplanlægningen sikres også vandløb gode fysiske forhold samt kontinuitet.
- **Plejeplaner:** Området er fredet, og der findes en godkendt plejeplan for Ovstrup Hede, hvor der allerede er igangsat flere initiativer og aftaler, som ligger inden for handleplanens rammer, og som tjener til at opfylde handleplanens mål.

Forventede metoder og forvaltningstiltag

Her angives de metoder og forvaltningstiltag, som forventes at skulle anvendes for at opfylde handleplanens mål (Natura 2000-planens indsatsprogram). Der angives dog *ikke* metoder og forvaltningstiltag for offentlige arealer, hvor lodsejerne selv udarbejder drifts- og plejeplaner for at gennemføre Natura 2000-planen. Der henvises til resuméerne af denne offentlige drifts- og plejeplanlægning i bilag 4.

Den konkrete indsats på et areal forventes i stort omfang udmøntet ved, at lodsejeren søger om tilskud fra en række særlige tilskudsordninger under Landdistriktsprogrammet. For nærmere information henvises til [NaturErhvervsstyrelsen](#) og – for skovbevoksede arealer – til [Naturstyrelsen](#).

Naturtyper

I tabel 1 angives de forventede metoder og forvaltningstiltag for *naturtyperne* på udpegningsgrundlaget, jf. bilag 1. Tabellen er inddelt i 3 grupper:

- Lysåbne naturtyper, inkl. sø- og vandløbsnaturtyper (se bilag 5)
- Ny habitatnatur (dvs. forventede udvidelser af naturtyperne)

Hovedparten af arealet med naturtyper er kortlagt, og kan ses på hjemmesiden [PRIOR](#).

I tabel 1 er der et skøn over omfanget af de enkelte metoder og forvaltningstiltag for de kortlagte naturtyper samt et skøn over omfanget af ny habitatnatur. I den forbindelse skelnes mellem ”Igangværende indsats” og ”Behov for ny indsats”, da der allerede er igangværende indsatser i Natura 2000-området, der bidrager til at opfylde handleplanens mål.

Tabel 1: Forventede metoder og forvaltningstiltag for naturtyperne*

Forventede metoder og forvaltningstiltag	Skøn over omfanget af:		
	Igangværende indsats	Behov for ny indsats	Samlet indsats
Lysåbne naturtyper:			
Rydning af uønsket opvækst	Ca. 20 ha	Op til 20 ha	Op til 40 ha
Forbedring af hydrologi	0	Op til 2 ha	Op til 2 ha
Græsning eller høslæt	0	0	0
Afskrælning eller afbrænding	0	0	0
Knusning,.....	0	Op til 5 ha	Op til 5 ha
.....			
Ny habitatnatur**:			
Udvidelser af naturtyper			Ikke kortlagt

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne drifts- og plejeplaner. Se bilag 4.

** I bilag 3 er der et kort, som viser potentielle områder for ny habitatnatur.

Arter

I tabel 2 angives de forventede metoder og forvaltningstiltag for *arterne* på udpegningsgrundlaget (jf. bilag 1) *udover* indsatsen for naturtyperne, som i mange tilfælde også vil gavne arterne.

Tabel 2: Forventede metoder og forvaltningstiltag for arter *udover* indsatsen for naturtyperne.*

Forventede metoder og forvaltningstiltag	Igangværende indsats (skøn)	Behov for ny indsats
Evt	-	Evt.
Evt	-	Evt.
....		

Indsatsens omfang i planperioden vil bero på en biologisk, teknisk og økonomisk vurdering. Indsats for odder og bæklampret koordineres med vandhandleplanen.

Naturstyrelsen har vurderet, at der i denne planperiode ikke er behov for indsats for odder på de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer i området.

Prioritering af den forventede forvaltningsindsats

Indsatsen i 1. planperiode skal standse tilbagegangen for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. I Natura 2000-planen er dette mål udmøntet i fire sigtelinjer:

1. Sikring af tilstanden af eksisterende naturarealer og arter
2. Sikring af de små naturarealer
3. Sikring af naturtyper og levesteder som ikke er beskyttede
4. Indsats for truede naturtyper og arter

De fire sigtelinjer lægger niveauet for den indsats, som handleplanmyndighederne skal gennemføre, og er udtryk for den nationale prioritering i 1. planperiode.

I første planperiode gælder indtil videre den med Grøn Vækst afledte nationalpolitiske præmis om frivillighed i Natura 2000-indsatsen, hvilket også er baggrunden for økonomiaftalen for 2013 ml. regeringen og KL, der lægger de økonomiske rammer for den kommunale Natura 2000-indsats.

Her beskrives de dele af indsatsprogrammet, som handleplanmyndighederne forventes at gennemføre med særligt fokus og tidligt i planperioden:

Sikring af tilstanden sikres primært ved rydning af uønsket opvækst, evt. ved knusning. Indsatsen rettes mod især tøh hede men også de mindre forekomster af våd hede.

Vandplanen vil sikre en bedre hydrologi i området, også ud over de p.t. kortlagte områder. Bedre hydrologi vil tilgodese dannelsen af mere våd hede.

Forventet effekt

Her beskrives den forventede naturmæssige effekt ved at gennemføre de enkelte aktiviteter. Den faktiske naturmæssige effekt for naturtyper og arter vil løbende blive fulgt i det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

Lysåbne naturtyper:

- *Rydning af uønsket opvækst*

I forbindelse med pleje af lysåbne arealer vil det ofte være nødvendigt at foretage en rydning af buske og træer. Det vil typisk være arealer, hvor græsning eller slåning har været enten utilstrækkelig eller helt opgivet, og der har indfundet sig uønsket opvækst. Det kan f.eks. være bævreasp på overdrev og hede eller pilekrat i moser, enge og søer. Rydningen sikrer, at den flora og fauna, der trives med lysåbne forhold, ikke skygges bort. Desuden vil rydning ofte bidrage til at bekæmpe invasive arter som selvsåede nåletræer og glansbladet hæg. Det er vigtigt, at det ryddede opvækst fjernes for at skabe gode vækstbetingelser for den lysåbne vegetation.

Ved rydning af arealer med stort potentiale for at udvikle ny habitatnatur vil den vegetation, der er karakteristisk for naturtypen, kunne indfinde sig efter få år. Det gælder særligt for tidlige tilgroningsstadier af naturtyperne.

- *Forbedring af hydrologi*

Lukning af grøfter, fjernelse af dræn rør mv. kan være afgørende plejetiltag for våde naturtyper som rigkær, højmose, våd hede og tidvis våd eng. Dette gælder også for en række tilknyttet våde naturtyper. Effekten af de mere naturlige vandstandsforhold vil typisk være, at fugtigbundsarterne bliver mere dominerende, og at der genindvandrer flere arter tilknyttet våd og fugtig bund. Desuden vil uønsket opvækst af træer og buske blive hæmmet, nedbrydning af førnelag vil ophøre, og der vil opbygges nyt tørvelag. Det vil sikre mindre næringsfrigørelse og CO₂-udslip.

Mere naturlige vandstandsforhold kan være en afgørende forudsætning for, at de våde naturtyper som fx rigkær, våd hede og tidvis våd eng kan opnå gunstig bevaringsstatus. Effekten af de mere naturlige vandstandsforhold vil typisk være, at fugtigbundsarterne bliver mere dominerende, og at der indvandrer flere arter tilknyttet våd og fugtig bund. Desuden vil uønsket opvækst af træer og buske blive hæmmet.

- *Græsning eller høslæt*

Hovedparten af de lysåbne naturtyper er betinget af græsning eller høslæt. Overlades de til sig selv uden drift, vil de gro til i høje urter og græsser og med tiden springe i krat og skov. Det er en naturlig proces, men hvis det får lov at ske, vil et stort antal arter blive skygget bort.

Græsning eller høslæt vil derfor have en stor positiv effekt på de fleste lysåbne naturtyper og vil ofte være en forudsætning for gunstig bevaringsstatus. Der er dog enkelte lysåbne naturtyper, som ikke eller kun i særlige tilfælde vurderes at have behov for afgræsning eller høslæt. Det drejer sig fx om hængesæk og højmose.

Græsning eller høslæt er et middel til at bekæmpe invasive arter som fx bjørneklo og glansbladet hæg samt problemarter som fx gyvel og bjerg-rørhvene.

Når afgræsning foregår uden eller med begrænset tilskuds fodring eller ved høslæt (dvs. med fjernelse af den afslåede biomasse), vil effekten være særlig positiv, idet plejen i disse tilfælde både sikrer lysåbne forhold og fjerner næringsstoffer fra arealerne.

Ny habitatnatur:

- Udvidelser af naturtyper

Den ny habitatnatur skal typisk sammenbinde små, fragmenterede forekomster af naturtyperne og/eller udvide arealet af truede naturtyper. Desuden kan det være for at øge levestederne for truede arter.

Hvis udvidelserne sker på arealer med et stort potentiale for genskabelse af naturtyper, vil der med den nødvendige indsats (forbedring af vandstandsforhold, rydning mv.) og pleje (afgræsning eller høslæt) kunne udvikles ny eller bedre habitatnatur på relativt få år. Det kan f.eks. være arealer, der tidligere har rummet naturtypen og som ligger i nær tilknytning til eksisterende arealer med naturtypen.

- Knusning

Dette tiltag er relevante på eks. heder og indlandsklitter, hvor terrænet er så kuperet, at hede høsteren ikke kan køre, og det ikke er muligt at foretage afbrænding. Ved knusning fjernes det gamle plantemateriale ikke. Metoden kan holde dværgbuskvegetationen ung og kan, hvis der knuses tæt på jordoverfladen give anledning til nyspiring af lyng som følge af overfladisk jordbearbejdning ned i mineraljorden. Metoden kan i de første år efter knusningen medføre opvækst af særligt bølget bunke pga. næringsstofberigelse fra det knuste plantemateriale.

Arter

Indsatsen for terrestriske arter vil ske gennem den generelle naturtypeindsats for lysåbne naturtyper beskrevet i afsnittene ovenfor. Der kan endvidere indgå nygravning og evt. restaurering af vandhuller.

Det forventes, at tilstanden og det samlede areal af levesteder stabiliseres eller øges således, at der er grundlag for tilstrækkelige egnede fourageringsområder for de terrestriske dyr.

Indsatsen for odder og vil ske igennem vandplanerne. Vandplanerne vil generelt forbedre den eksisterende vandkvalitet i bl.a. vandløb. Forbedringen sker ved reduktion af tilførslen af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, stedvis sikring af en mere naturlig hydrologi i ådalen samt bedre fysiske forhold og kontinuitet i vandløbet. Disse tiltag forventes at bidrage til at forbedre levestederne for odder, grøn kølleguldsmed og lampret.

Bilag 1: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 225:

Naturtypenr.	Naturtype	Handleplan-myndighed		I alt*
		Herning Kommune	Naturstyrelsen	
3260	Vandløb med vandplanter			<i>ej kortlagt</i>
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyng	Ca. 2 ha		
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)	288 ha		
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop			<i>ej kortlagt</i>
7140	Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand	0,5 ha		
7230	Rigkær			<i>ej kortlagt</i>
I alt*		290,5	0 ha	290.5

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planer i egne drifts- og plejeplaner.

Nummer	Art	Bemærkninger
1037	Grøn kølleguldsmed (Ophiogomphus cecilia)	Er ikke registreret i området
1096	Bæklampret (Lampetra planeri)	
1055	Odder (Lutra lutra)	

Bilag 2: Fordeling af indsats mellem handleplan-myndigheder og offentlige lodsejere

I Natura 2000-planens indsatsprogram er der retningslinjer, hvor der er behov for en nærmere afklaring af, hvem der følger op på retningslinjerne. Det drejer sig om følgende retningslinjer:

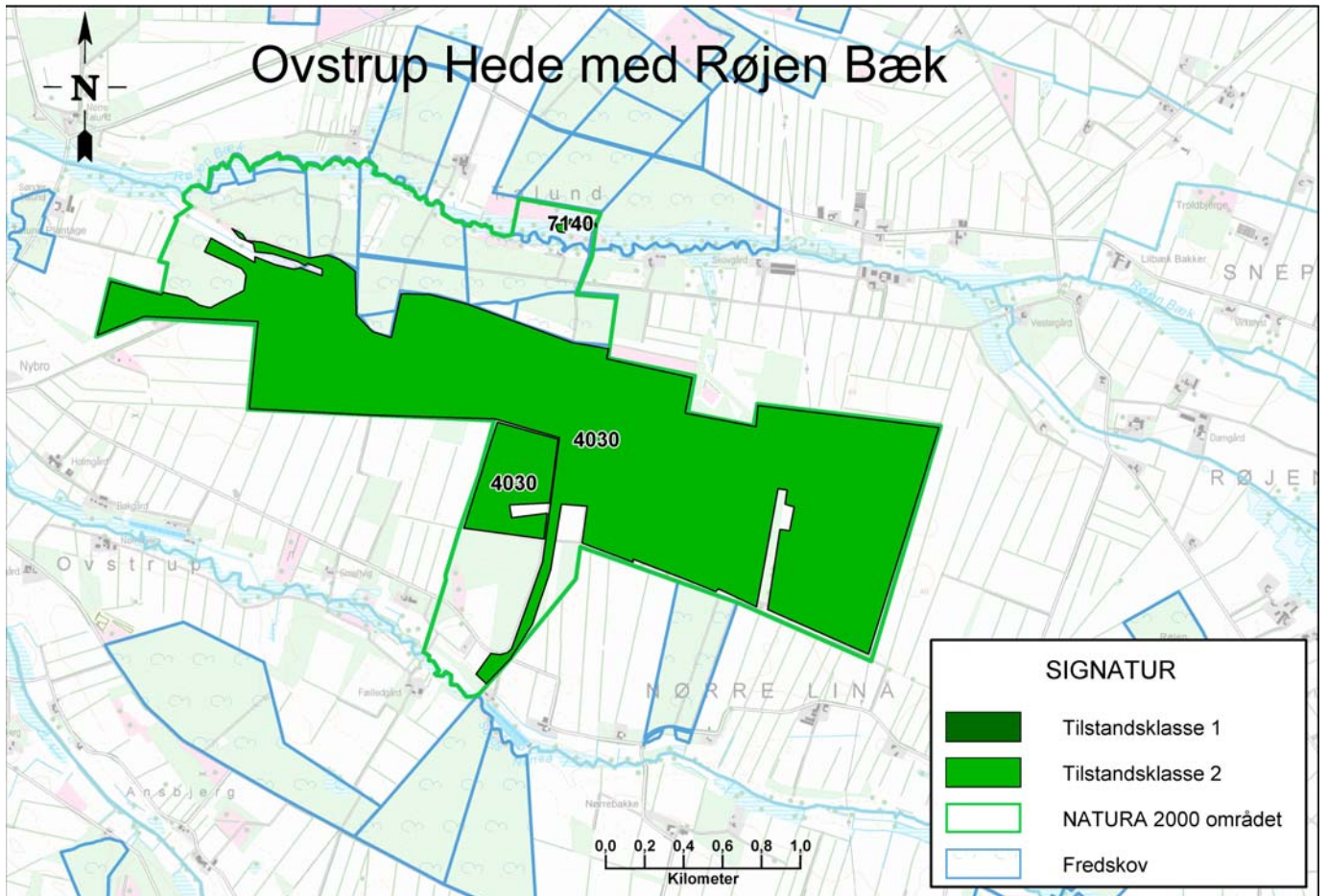
...

Det kan både være handleplan-myndigheder og offentlige lodsejere, der skal følge op på disse retningslinjer. Derfor omfatter bilag 2 både private og offentlige arealer (inkl. offentlige arealer, hvor lodsejeren selv udarbejdet drifts- og plejeplan).

Der er aftalt følgende opgavefordeling mellem de offentlige lodsejere og handleplan-myndigheder i Natura 2000-området:

	Handleplanmyndighed		Total
	Herning Kommune	Naturstyrelsen	
Udvidelse af arealer med våd hede	Op til 1 ha	0 ha	Op til 1 ha
Rydning af invasive arter	Op til 20 ha	0 ha	Op til 20 ha
Udvidelse af levesteder for arter		0 ha	

Bilag 3: Kort med kortlagte naturtyper samt potentielle områder for ny habitatnatur

Bilag 4: Resumé af offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner

Der er ingen offentlige lodsejere i Natura 2000 området

Bilag 5: Forklaring af Natura 2000-begreber m.m.

Begreb	Forklaring
Natura 2000	Natura 2000 er et netværk af områder i EU med særligt værdifuld natur. Natura 2000 er en samlebetegnelse for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. I Danmark tales om internationale naturbeskyttelsesområder, som også rummer Ramsarområder, og består af et eller flere af disse særligt udpegede områder. Natura 2000-områderne kan ses i Danmarks Miljøportal . Der er mere information om Natura 2000 på Naturstyrelsens hjemmeside
Udpegningsgrundlag	Udpegningsgrundlaget er en fællesbetegnelse for de arter og naturtyper, som findes indenfor et internationalt beskyttelsesområde og som er omfattet af listerne i habitatdirektivet eller fuglebeskyttelsesdirektivet, som forudsætter udpegningsgrundlag af beskyttelsesområder. Du kan finde udpegningsgrundlag her: Udpegningsgrundlag .
Naturtyper	Naturtyperne er defineret nærmere i " Habitatbeskrivelser, årgang 2010 ". Endvidere er alle danske naturtyper beskrevet på Naturstyrelsens hjemmeside .
Lysåbne terrestriske naturtyper	I Danmark er der 35 lysåbne terrestriske naturtyper: 1210 (Enårig vegetation på strandvolde) , 1220 (Flerårig vegetation på stenede strande) , 1230 (Klinter eller klipper ved kysten) , 1310 (Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter) , 1320 (Vadegræssamfund) , 1330 (Strandenge) , 1340 (Indlands-strandenge) , 2110 (Begyndende klitdannelser) , 2120 (Hvide klitter og vandremiler) , 2130 (Stabile kystklitter med urtevegetation) , 2140 (Stabile kalkfattige klitter med Empetrum nigrum) , 2160 (Kystklitter med havtorn) , 2170 (Kystklitter med gråris) , 2190 (Fugtige klitlavninger) , 2250 (Kystklitter med enebær) , 2310 (Indlandsklitter med lyng og visse) , 2320 (Indlandsklitter med lyng og revling) , 2330 (Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene) , 4010 (Våde dværgbusksamfund med klokkelyg) , 4030 (Tørre dværgbusksamfund (heder)) , 5130 (Enebærkrat på heder, overdrev eller skrånter) , 6120 (Tørketålende græsvegetation på kalkrig jordbund) , 6210 (Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund) , 6230 (Artsrige overdrev) , 6410 (Tidvis våde enge) , 6430 (Bræmmer med høje urter) , 7110 (Aktive højmoser) , 7120 (Nedbrudte højmoser) , 7150 (Lavninger på tørv med Rhynchosporion) , 7210 (Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe) , 7220 (Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand) , 7230 (Rigkær) , 7140 (Overgangstyper af moser og hængesæk) , 8220 (Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter) , 8230 (Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantensamfund) .
Sø- og vandløbsnaturtyper	I Danmark er der 7 sø- og vandløbsnaturtyper: 3110 (Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller) , 3130 (Ret næringsfattige søer og vandhuller) , 3140 (Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger) , 3150 (Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter) , 3160 (Brunvandede søer og vandhuller) , 3260 (Vandløb med vandplanter) , 3270 (Vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter) .
Skovnaturtyper	I Danmark er der 10 skovnaturtyper: 2180 (Skovklit) , 9110 (Bøg på mor) , 9120 (Bøg på mor med kristtorn) , 9130 (Bøg på muld) , 9150 (Bøg på kalk) , 9160 (Ege-blandskov) , 9170 (Vinteregeskov) , 9190 (Stilkeke-krat) , 91D0 (Skovbevokset tørvemose) , 91E0 (Elle- og askeskov) .

Kortlægning	Under forarbejdet til Natura 2000-planerne er en række naturtyper kortlagt ved en fysisk gennemgang af habitat-områderne. Naturtyperne er afgrænset og identificeret, og der er registreret oplysninger om struktur og artsindhold på arealerne. De kortlagte områder kan f.eks. findes på PRIOR .
Tilstandsklasse	Tilstandsklassen er udtryk for naturkvaliteten af den enkelte kortlagte naturtype. Tilstandsklassen er beregnet på baggrund af strukturindikatorer og artsdata, som er indsamlet ved kortlægningen. Ud fra strukturindikatorerne beregnes et strukturindeks, og tilsvarende beregnes et artsindeks ud fra de indsamlede artsdata. Hver især fortæller de to indeks noget om de aktuelle livsvilkår og den seneste historie på arealet. Tilstanden er en sammenvejning af de to indeks. Der er 5 tilstandsklasser: I. Høj tilstand II. God tilstand III. Moderat tilstand IV. Ringe tilstand V. Dårlig tilstand De to øverste klasser I og II opfylder Habitatdirektivets krav til gunstig bevaringsstatus under forudsætning af, at der foreligger en prognose der siger, at arealet også i fremtiden vil kunne opretholde den høje eller gode tilstand. Tilstandsklasse (inkl. struktur- og artstilstand) for en kortlagt naturtype kan ses på PRIOR .
Gunstig bevaringsstatus	En naturtypes bevaringsstatus er gunstig, når: - arealet med naturtypen i det naturlige udbredelsesområde er stabilt eller øges - den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for naturtypens opretholdelse, er til stede og vil være det fremover. - bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for naturtypen, er gunstig. En arts bevaringsstatus anses for gunstig, når: - bestandsudviklingen viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv - artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang eller vil blive mindsket - der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare artens bestande
Natura 2000-plan	Natura 2000-planen fortæller, hvordan man skal behandle hvert af de 246 Natura 2000-områder, så man stopper tilbagegangen for naturtyper og arter i det enkelte område. Natura 2000-planen indeholder en basisanalyse af områdets aktuelle naturtilstand og trusler, mål for naturtilstanden og et indsatsprogram. Natura 2000-plan kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside .
Natura 2000-handleplan	Natura 2000-planen udmøntes i handleplaner. En kommune skal således udarbejde en handleplan for, hvordan Natura 2000-planen vil blive realiseret inden for kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Kommunen skal efterfølgende sikre, at handleplanen gennemføres. På tilsvarende måde har Naturstyrelsen ansvaret for at udarbejde og gennemføre handleplaner for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer.
Offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner	Offentlige lodsejere har mulighed for selv at udarbejde drifts- og plejeplan som opfølgning på en Natura 2000-plan. I Natura 2000-handleplanen skal der være resuméer af de offentlige

	lodsejeres drifts- og plejeplaner.
Invasive arter	Invasive arter dækker over plante- og dyrearter, der af mennesket er blevet flyttet fra en del af verden til en anden og her påvirker hjemmehørende arter negativt. Et almindeligt brugt eksempel er kæmpe-bjørneklo, som er ført til Danmark fra Kaukasus og nu giver problemer i eksempelvis moser, hvor den udkonkurrerer hjemmehørende plantearter.
Skovnaturtypebevarende drift og pleje	<p>I Natura 2000-tilskudsordning for skov er den skovnaturtypebevarende drift og pleje defineret på følgende måde:</p> <p>Alle arealer omfattes af en basissikring med følgende indhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedvarende skovdække • Ved skovdrift skal de karakteristiske træarter for skovnaturtypen fremmes • Ved foryngelse skal der anvendes en naturvenlig foryngelse • Ingen gødskning, kalkning eller kemisk bekæmpelse • Uforstyrret jordbund på mindst 2/3 af arealet • Ingen øget afvanding • Bevaring af eksisterende dødt ved og træer med hulheder • Plejeret til handleplan-myndigheden til bekæmpelse af arter, der optræder invasivt <p>Som minimum skal alle arealer i tilstandsklasse 1 omfattes af en supplerende sikring med én eller flere af følgende tiltag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevaring af store træer til død og henfald • Bekæmpelse af invasive arter • Etablering af naturlige vandstandsforhold • Forberedelse til skovgræsning
Urørt skov	<p>I Natura 2000-tilskudsordning for skov omfatter udlæg til urørt skov følgende restriktioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen skovdrift • Ingen fjernelse af levende eller døde træer • Ingen gødskning, kalkning eller kemisk bekæmpelse • Ingen forstyrrelse af jordbunden • Ingen oprensning eller nygravning af grøfter • Plejeret til handleplan-myndigheden til bekæmpelse af arter, der optræder invasivt

Bilag 6: Miljøvurdering – jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer

Handleplan-myndigheden skal vurdere, om der skal foretages en miljøvurdering af handleplanen jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 24/9/2009 ”Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer” (Miljøvurderingsloven).

For den statslige Natura 2000-plan 2010-2015, Ovstrup Hede med Røjen Bæk, er der foretaget en miljøvurdering i henhold til miljøvurderingsloven. Efter lovens § 3, stk. 1, gælder, at planer, der sætter rammer for fremtidige tilladelser til projekter opført på lovens bilag 3 eller 4, obligatorisk er omfattet af lovens bestemmelser om miljøvurdering – uanset om påvirkningen forventes at være væsentlig. Kravet om obligatorisk miljøvurdering gælder også planer, som vil kunne påvirke et udpeget internationalt naturbeskyttelsesområde. Kravet om miljøvurdering gælder i dette tilfælde dog kun, hvis påvirkningen må forventes at blive væsentlig. Med ’væsentlig påvirkning’ forstås såvel positive som negative væsentlige påvirkninger.

Det er Naturstyrelsens og Handleplan-myndighedens antagelse, at en handleplan for et Natura 2000-område som udgangspunkt vil påvirke området væsentligt, da dette netop er sigtet med planen.

For planer og programmer, der alene indeholder mindre ændringer, skal der kun gennemføres en miljøvurdering (ifølge § 3, stk. 2 i miljøvurderingsloven), hvis planen på grundlag af kriterierne i lovens bilag 2 må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Det er handleplan-myndighedens vurdering, at den nærværende Natura 2000-handleplan for Ovstrup Hede med Røjen Bæk har et indhold, som ikke adskiller sig fra de oplysninger, som allerede er givet i miljøvurderingen for den statslige Natura 2000-plan for området. Endvidere har handleplanen et generelt indhold som arealstørrelser, der fungerer som mål men ingen placering eller klare tilkendegivelser af, om disse mål skal nås. Der er således ikke tale om en ny plan, og handleplan-myndigheden har derfor truffet afgørelse om, at der ikke vil blive gennemført en miljøvurdering for nærværende handleplan.